

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32— K
Félévre	16— "
Negyedévre	8— "
Egy óra	2-70 "
Egyes szám ára 10 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 211. szám.

Hétfő, szeptember 17.

Az oroszországi fölfordulás.

Az orosz hadsereg bomlása.

Stockholm, szept. 17. A Ruszkoje Volja írja:

Az orosz hadsereg azon része, mely leginkább fegyelmezetlen, elhatározta, hogy befejezik a háborút, amennyiben eltávoznak a frontról, „október elsején hazamegyünk” mondják minden felé.

Kornilov vezérkari főnöke külön békét akart kötni.

Stockholm, szeptember 17.

Kornilov vezérkari főnöke azt ajánlotta Kornilovnak, hogy legtanácsosabb volna a frontot megnyitni az ellenség előtt és külön békét kötni.

Mindez persze a lázadás előtt történt.

Gusko tábornok megszökött a fogságból.

Stockholm, szept. 17. A Rjecs jelenti: Gusko tábornok néhány nap előtt eltűnt, valószínűleg megszökött a fogságból.

Kerenszki munkában.

Stockholm, szept. 17. Haparrándából jelentik:

Kornilov lázadásának elnyomása után Kerenszki tüzzel-vassal hozzálátott a rend helyreállításához és a bűnösök megbüntetéséhez. Elfogatási parancsot adott ki a tábornokok és magasrangú tiszték egész sora ellen. Mindenfelé házkutatásokat tartat, akár csak a cári rémuralom idejében. Egyes orosz városokban ezer számra tartóztatják le az embereket. A letartóztatottak között van Kornilov atyja is. A polgári lapokat szigorúan cenzurázzák.

Hirek Szentpétervár kiürítéséről.

Stockholm, szept. 17. A finnországi Ladoga taván közlekedő összes járműveket lefoglalták és Szentpétervárra vitték, hogy ezáltal is megkönnyítsék a főváros kiürítését.

Mit követel a munkástanács?

Szentpétervár, szept. 17. Hivatalos jelentés.

A munkástanács tegnap nagy többséggel a következő határozatot fogadta el:

Követelik a köztársaság azonnali kiáltását.

A földbirtokosok azonnal adják át birtokaikat a paraszt-bizottságnak.

Államosítása minden fontos iparág-nak.

Megadóztatása a nagytőkének és vagyonnak.

A titkos szerződések megsemmisítése és azonnali felajánlása az általános demokratikus elveknek valamennyi hadviselő állam részére.

A halálbüntetés eltörlése.

A politikai propaganda abszolút szabadságának visszaadása.

Proklamátása a nemzetek azon jogának, hogy politikai életkérdésükről szabadon rendelkezzenek, rágyis Ukrajna és Finnország összes követeléseinek teljesítése.

A дума és birodalmi tanács feloszlata.

Az alkotmányozó gyűlés azonnali egybehívása.

Végül valamennyi polgár egyenlősége a törvény előtt.

Közeledünk a tartós és igazságos béke felé.

Berlin, szeptember 17.

Erzberger német birodalmi gyűlési képviselő tegnap választókerületében beszédet mondott és közölte a választóival, hogy Németország válaszáat a pápa jegyzékére tegnap Münchenben átadták a pápai nunciusnak.

„Nagy léptekkel közeledünk a tartós és igazságos béke felé” — mondotta Erzberger, mely béke a birodalmi gyűlés rezolúciójának alapján épül fel.

Uj belügyi államtitkárok.

Budapest, szept. 17.

A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy a király dr. Bosnyák Zoltán irót és dr. Samassa Adolf belügyminiszteri tanácsosokat, a belügyminiszteriumban államtitkárokká kinevezte.

Kerenszki napiparancsa.

Szentpétervár, szept. 17.

Kerenszki, mint generalisszimus napiparancsot adott ki, melyben megállapítja, hogy Kornilov lázadása tökéletesen megheiusult és Kornilov bűntársaival haditörvényszék elé kerül. Kerenszki elvárja a hadseregtől, hogy továbbra is elhárít minden hazaáruló kísérletet.

Kornilov még nem mondott le.

London, szept. 17. A Reutterügynökségnek jelentik Szentpétervárról:

Kornilov még nem tette le a főparancsnokságot.

Alexejev vizsgáló-bizottsággal ma a főhadiszállásra érkezik.

A munkástanács árulónak nyilvánítja Kornilovot.

Stockholm, szept. 17. Helsingsforstból jelentik:

A munkástanács kimondotta, hogy Kornilovot esapataival együtt ellenforradalmár árulónak nyilvánítja. Követelik, hogy az összes hatalom a forradalmi demokráciának átadassék, a polgári sajtó megszüntetessék, a parancsok jóváhagyás végett a forradalmi bizottsághoz terjesztessenek.

Az új orosz hadikabinet.

London, szept. 17. Reutter-jelentés.

Hosszas tárgyalások után végre megalakult Szentpétervárott az új orosz hadikabinet, amely öt tagból áll.

Miniszterelnök Kerenszki, hadügyminiszter Versovszkij tábornok, tengerészeti miniszter Wederevszkij ellentengernagy, postaügyi miniszter Nikitin lett.

Az olasz határ elzárása.

Lugano, szept. 17. Az olasz határt elzárták. Az okát és időtartamát nem tudják.

Kormányválság Angliában.

Rotterdam, szept. 17. A Courant jelenti, hogy Angliában rövidesen kormányválság tör ki, Lloyd George visszalép és Balfour lesz a miniszterelnök.

Oroszországot köztársasággá proklamálták.

— Az ideiglenes kormány felhívása. —

Szentpétervár, szept. 17. Az ideiglenes kormány közlése szerint Oroszországot köztársasággá proklamálták.

Szentpétervár, szept. 17. Hivatalos jelentés.

Az ideiglenes kormány a következő felhívást bocsájtotta ki:

Kornilov lázadását elnyomtuk. Mindazonáltal a zürzavar, mely az országban és a hadseregben mutatkozik, még mindig nagy. A hazát és a szabadságot újabb veszedelem fenyegetheti.

A moszkvai államkonferencián a köztársasági gondolatok iránt megnyilvánult erős szimpátiára való tekintettel

az országot köztársasági állammá proklamáltuk. A kormányzást öttagu miniszteriumra bíztuk. A kormány feladatának tekinti, hogy az országban a rendet s a hadseregben a harc-képességet helyreállítsa.

Annak tudatában, hogy az országot veszedelmes helyzetéből csak az eleven-erő teljes összevonása mentheti meg, a kormány önmagának kibővítésére fog törekedni, amennyiben felveszi keblébe mindazon elemek képviselőit, akik a haza érdekeit magán- és pártérdekeken felül helyezik. A kormány reméli, hogy feladatát a legközelebi jövőben sikerrel fogja tudni megoldhatni.

A munkástanács konferenciát hiv egybe Szentpétervárra.

Szentpétervár, szept. 17. Hivatalos.

A munkástanács tegnapi határozatát, melyben a demokratikus békekötés szükségességét hangoztatták, a katonai kiküldöttek többségének távollétében hozták meg.

A munkástanács ezért újlag összeült és nagy szótöbbséggel elvetették az említett javaslatot. Helyette a következőket fogadták el:

Az ország tragikus sorsa szükségessé teszi az ellenforradalmi elemekkel kötendő kompromisszummentes forradalmi hatalom megalkotását.

Ezért azonnal összehívták a szerve-

vezett demokrácia képviselőinek általános konferenciáját, amelynek feladata, hogy egy gyülekezeti egybehívásáig a kormányhivatalban marad.

Felhívják a demokráciát, hogy a kormányt kifejezetten támogassa.

A kormány a forradalmi bizottsággal együttesen cselekszik.

A demokratikus néposztályok felhívatnak, hogy türelemmel várják be a megjelölt konferencia határozatait és minden törvényellenes magatartástól tartózkodjanak.

Ülés végén Cseidze kijelentette, hogy a konferencia legkésőbb szeptember 25-én Pétervárott összeül.

védelmünk, tüzérségi és géppuskatűzzel meg-hiusította az ellenséges rohamot. Ahol az ellenség bejutott árkaikba, ott a gyalogság vette ki közelharcban. Ugyanazon a helyen a sötétség beállta előt az ellenség megismételte támadását. A roham ez alkalommal is vesztéségteljes kudarcot vallott.

A német trónörökös hadserege: Egyes szakaszokon felderítő ütközetektől és időnként élénk zavartűztől eltekintve a harci tevékenység csekély volt.

Keleti és balkán harctér:

Nem voltak nagyobb harci cselekmények.

Ludendorf.

Szőlőlopásból kettős gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybeeskerek, szeptember 17.

Szombati számunkban röviden megírtuk már, hogy a péntekről szombatra virradó éjjel a régi vasuti állomás mellett lévő *Bahnweg*-féle szőlő közelében az említett szőlőnek csőszét, majd egy annak segítségére sietett másik szőlőcsőszet a szőlőtolvajok agyonlőttek.

A nyomozás során a gyanu a helyben állomásozó 12-ik gy. e. néhány katonájára irányult, akiket tegnap délelőttre sikerült is kinyomozni s a gyilkos katona, valamint a vele volt társak bevallották tettüket.

A gyilkosságról tudósítónk a következőket jelenti:

Mióta a szőlőérés ideje tart, az esteli és éjjeli órákban nap-nap után fordultak elő szőlőlopások, úgy hogy a szőlőtulajdonosok mindenféle éjjeli őrköt állítottak fel.

A *Bahnweg*-féle szőlő öreg 62 esztendő csősze *Jégl* Ferenc f. hó 6-án és 13-án éjjel már rajtakapott szőlőtolvajokat munkaközben és ezeket egy régi rendszerű előlőttő puskából leadott lövéssel elijesztette.

Az öreg csősz és felesége péntek éjjel 10 óra tájban a házőrző kutya ugatására figyelmessé lettek, amire mindketten kimentek a csőszházból. Amint a szőlő szélére értek, látták, hogy egy pár katona jön ki a szőlőből. Ebben a pillanatban az egyik katona minden szó nélkül elsütötte fegyverét s a golyó az öreg *Jégl* oly szerencsétlenül találta, hogy az szó nélkül összeesett s azonnal meghalt.

A lövés után a katonák elfutottak.

A szomszéd szőlő csőszei hallván a lövest elősiettek és amint a helyszínére értek a menekülőket üldözőbe vették.

Nyiri Károlyt, *Csiberszki* Lázárt és *Csiberszki* Milánt, amikor a menekülő katonákat mintegy 50 lépésnyire megközelítették, azok ismét lövéssel fogadták s a gyors egymásutánban leadott három lövés közül az egyik *Csiberszki* Lázárt szintén halálosan érte. A másik két lövés kettőjüknek nadrágját furta keresztül, amire elfutottak.

A csendőrséget éjfél tájt értesítették az esetről, amire azok rögtön kimentek a helyszínére és a szemtanúk első vallomása alapján azonnal a katonák kézrekerítésére indultak, de azokat az éj folyamán nem tudták feltalálni.

A csendőrség részéről a nyomozásban részt vettek *Szalzer* Adolf és *Palkó* Sándor járásörmesterek, *Pál* Miklós, *Zelei* Mihály és *Tóth* János alörmesterek.

Szalzer járásörmester intézkedett, hogy a csendőrök a laktanyákban a fegyvereket megvizsgálják, így talált a *Pál* Miklós és *Zelei* Mihály alörmesterekből állott járőr a 12-ik gy.-ezr. géppuskás pót századának őrszobájában egy gyalogsági fegyvert, amelyről meglát-szott, hogy abból friss lövést tettek.

Ezen a nyomon elindulva dr. *Deák* Vidor rendőrkapitány, *Szalzer* Adolf és *Palkó* Sándor járásörmesterek szombaton reggel a géppuskás laktanyába mentek s a géppuskás osztag embereit összegyűjtve, azok közül 8 katonának kenyeres tarisznyájában szőlőszemeket és szőlőleveleket találtak. A katonák közül azok

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szeptember 16.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

A keleti harctérről és Albániából különös jelentési való nincs.

Olasz harctér:

Selétől délre az Isonzónál az olaszok előretöréseit meg-hiusítottuk. A Heiligengeist déli szakaszán az ellenség megint megpróbálta, hogy állásainkat áttörje. Csapatunk az elkés-reedett közelharcban felülmaradtak és visszavetették az olaszokat. Görznel és a Karszt-fensíknál tüzérségi harc. *A vezérkar főnöke.*

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szeptember 13.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A flandriai harcra vonalon váltakozó kiterjedésben és erőben folyt a tüztevékenység. Különösen a Menin—Ypern-i úton érték heves tüzhullámok a mi harci övezetünket. Itt több angol zászlóalj támadása csaknem mindenütt vesztéssel összeomlott. Az uttól északra az ellenség szá-zadnyi szélességben benyomult legelső ár-kunkba Arrastól délre az ellenség tüze dé-lután meglepetésszerűleg a legnagyobb heves-ségre fokozódott. Kevésre rá Mesesinél az an-golok mesterséges felhőkbe bujva 1566 méter szélességre előretörték. A rohamcsapatok ut-ját lángvetőknek és páncélkocsiknak kellett volna egyengetniök. A mi erőteljes beavatkozó

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Kedden, 1917. évi szeptember 18-ikán két előadás: este fél 7 és 9 órakor, rendes helyárak mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

A grófi apa könnyei.

Egy főúri család tragédiája 4 felvonásban, Berlin legnevesebb művészeivel.

A konyhatündér. Falrengetően kacagató vigjáték 3 felvonásban.

akik az éjjeli kirándulásban nem vettek részt elmondották, hogy nekik Szikora Benedek nevű gyalogos még az éjszaka mondotta „Molnár az éjjel történt valami, majd reggel meghalljátok.” Erre elővették Szikora Benedeket és Molnár Jánost, akik eleinte tagadni próbáltak, de később beismerték, hogy Szikora Benedek Laczkó József nevű társával péntek délután 8 óra tájban elindultak szőlőt lopni és a régi vasuti állomás közelében találkoztak Molnár Jánossal, akinél fegyver volt. Így indultak el a Bahnweg-féle szőlő felé, ahol már az előző napokon is jártak, de ahonnan a császár elzavarta.

A gyilkosság lefolyását nagyjában ugyanugy adták elő mint Jégl Ferencné, azzal a különbséggel, hogy Molnár csak akkor használta a fegyverét, amikor a császár már rájuk lőtt. Molnár János a töltényeket Farkas József gyalogostól kapta, akit Molnár megkért, hogy szerezzen neki töltényeket.

A katonák beismerő vallomása alapján Molnár János, Laczkó József, Szikora Benedek és Farkas József gyalogosokat letartóztatták és őket a temesvári cs. és kir. hadosztály bíróságának adják át.

A gyilkossággal kapcsolatban a 12-ik gy. e. pótzászlóalj parancsnokságánál a legszigorubb eljárás indították s miután rájöttek, hogy a katonák közül többen követtek már el szülő és egyéb lopásokkal, olyan rendszabályokat alkalmaztak, amikkel ezeknek ismétlődését lehetetlenné tegyék.

Az esettel kapcsolatban igaz elismeréssel kell megemlékeznünk a nyomozó rendőrhathóságról és a közreműködött csendőrökről egyenként, akiknek gyors és eredményes munkája lehetővé tette, hogy a gyilkosság részleteire ily hamar világosságot deríthettek.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, szeptember hó 18-ikán 2 előadás.

A NÉPTRIBUN.

Nordisk-dráma 3 felvonásban. Főszereplők: Karl Lauritzen, Alf Blücher, Aage Hertel, Marie Dinesen és Alma Hinding.

Utazás a házasság felé.

Vígjáték 3 felvonásban. Főszereplők: Ritta Clermont, Emmy Wyda és Eugen Burg.

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárak: Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f. Rendes: páholyülés 120 K., I. hely 100 K., II. hely 80 f., III. hely 50 f.

HIREK

— A községi jegyzők és községi alkalmazottak felmentése a katonai szolgálat alól. Dr. Steuer György Torontálmegye főispánja a vármegye főbíróhoz és községi előjáróságaihoz rendeletet intézett, amelyben rámutat arra, hogy a hadviselés érdekei szempontjából is értékes polgári munkából a közigazgatás szerveire hárul a legnagyobb feladat s ezeknek a közigazgatási feladatoknak is legnehezebb része, azok megoldása éppen a községi közzolgalmi alkalmazottak fokozottabb munkaerőjét igényli, ezeknek a feladatoknak sikeres megoldása pedig megköveteli, hogy megfelelő munkaerő rendelkezésre álljon.

Tekintettel arra, hogy igen sok községi közzolgalmi alkalmazott hadbavonult és a községi jegyzői irodák a szükséges munkaerővel általában nem rendelkeznek, a községi jegyzői irodákra háruló fontos közérdekű munkákat

pedig idejében és pontosan el kell végezni: a még szükséges munkaerőt a katonai, illetőleg népfelkeltési szolgálatot teljesítő és a katonaságnál némileg is nélkülözhető községi közzolgalmi alkalmazottak közérdekből szükséges felmentésének kieszközölésével kívánja a főispán biztosítani.

Ennélfogva felhívja a főispán a községi előjáróságokat, hogy az illetékes főbíró útján elősorban azokra a katonai, illetőleg népfelkeltési szolgálatra bevonult községi és közzjegyzők, valamint egyéb községi jegyzői irodai rendszerezett állású alkalmazottakra vonatkozólag, akik arcvonalbeli szolgálatra alkalmatlanok és így segédszolgálatra osztályoztattak és így csupán irnoki munkát végeznek és végszükség esetén kivételesen az arcvonalbeli szolgálatra alkalmasokra vonatkozólag is a vonatkozó felmentési javaslatot terjesszék fel hozzá, hogy ezek alapján a szükséges felmentések iránt előterjesztést tehesen.

— Az Országos Közélemezési Hivatal kiküldötte a nagybecskereki olajgyárban. Szabadhegyi Ernő, a Közélemezési Hivatal külön kiküldötte szombaton városunkban járt és megtekintette az Országos Központi Hitelszövetkezet nagybecskereki tengeri olajgyárát. A megbízott végignézte az egész gyártási processzust, megtekintette a munkatermeket, a raktárépületeket, megvizsgálta a raktáron levő nyersanyag és kész gyártmány-készleteket, az óriási üzem egész adminisztrációját és a tapasztaltak alapján mindenről a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott.

— Az új zárórarendelet. Ma lépett életbe az egész országban a m. kir. kormánynak a záróráról és a tüzelőanyagokkal való takarékoságról szóló rendelete. Ennek kapcsán a rendőrség felhívja a nagybecskereki nyilvános étkező helyiségek (vendéglő, korcsma, italmérő vagy elárúsító helyek, kávéházak, cukrászdák és hasonló) tulajdonosait, hogy a záróra csak azokra a helyiségekre vonatkozólag 11 óra a mai naptól kezdve, amelyekre nézve eddig nem volt korábbi záróra megállapítva. Azok a vendéglők és kávéházak tehát, melyekre nézve eddig korábbi záróra volt érvényben, ezután 9, illetve 10 órakor kötelesek zárni.

— Felhívás. A nagybecskereki kir. adóhivatal felhívja mindazokat, kik a Nagybecskereken f. hó 4-én és Párdányban f. hó 10-én tartott lószorosás alkalmával a katonai kinstárnak lovat adtak el, hogy a kékszinű nyilván tartó lapot saját érdekükben mielőbb szolgáltatassák be, mert a vételár folyósítása iránt csak ezek átvétele után intézkedhetik.

— Új palotát vásárolt az Országos Központi Hitelszövetkezet. Mint értesülünk az Országos Központi Hitelszövetkezet, miután az eddigi Baross-utcai helyiségeiben már alig fér, megvette Budapesten a Szabadság-tér és Nádor-utca sarkán levő Continental szállodát és az ezzel szomszédos telket és a szükséges átalakítási munkálatok befejezése után ide helyezte át a központi intézetet.

— A tüzelőanyagokban jelentkező nagy hiányra való tekintettel a helybeli Steinitzer Géza égy ezton értesíti a t. közönséget, hogy kokszerrendelések felvétele ezidőszert az áru teljes hiánya miatt szünetel.

Ugyancsak soha nem tapasztalt méretet öltött a hiány kőszénben is, miért is háztartásonként csak szerény mennyiség leszén kiosztva. További intézkedésig — amíg a készlet tart — csakis a hét három napján és pedig hétfőn, szerdán és pénteken leszén a szénmennyiségek a felek rendelkezésére bocsájtva, megjegyezvén, hogy az elfuvarozásról mindenkor maguknak a fogyasztóknak kell gondoskodni.

— A m. kir. I. honvéd pótzászlóalj a lábadozó katonák részére kefe- és meszelő iparosztályt létesített, melynek tisztá jövedelme az altiszti alap javára fordítatik.

Tekintettel az ügy humánus voltára, kéretnek a nagyrédmű földbirtokosok, gazdák és mindazok, akik ezen iparághoz szükséges nyersanyagban (lőszőr, serte és gyökér) némi felesleggel rendelkeznek, bocsássák azt ezen

célra díjmentesen, esetleg mérsékelt áron a fenti pótzászlóaljnak rendelkezésére.

— A Városi Moziban holnap két elsőrangú sláger kerül bemutatásra: A grófi apa könnyei című 4 felvonásos tragédia és A konyhatündér című 3 felvonásos vígjáték.

— A torontálmegyei jegyzőegylet közgyűlése. A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete szeptember hó 26-ikán d. e. 10 órakor tartja ez évi közgyűlését, amelyre a következő meghívót küldték szét: Meghívó. A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete által Nagybecskereken, az alispáni kisteremben 1917 szept. hó 25-én délután 2 órakor tartandó választmányi és a megye székházának közgyűlési termében 1917 szeptember hó 26-án délelőtt 10 órakor tartandó rendes közgyűlésére az egylet választmányát, tiszlikarát és összes tagjait meghívjuk. Felkéretnek az egyleti tagok hátralékos és folyó évi tagsági díjainknak Orsó Gáspár egyleti pénztárnoknak Bégaszentgyörgyre leendő elküldésére. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés. 2. Az egylet 1916. évi számadásának felülvizsgálata. 3. 1918. évi költségeloirányzat. 4. A stipendium-alap kamattöbbletének kiutalása iránt választmányi intézkedés. 5. A nyugdíjalapszabály némely §-ának módosítása és kiegészítése. 6. Nagybecskereken felállítandó háborus emlékmű propagálása és gyűjtés. 7. A háborus éveknél a nyugdíj jogosultságra leendő kétszeres betudása. 8. A Budapesten tartandó országos központi egyesületi közgyűlésre küldöttégi tagok választása. 9. Rigó István nyug. megyei főjegyző bucsulevele. 10. Tagdíjak felemelése. 11. Az egyleti rendes tagok részére napidíj és utiköltség a közgyűlések alkalmával. 12. Grandjeán Géza csentai jegyző indítványa a községi jegyzők közzjogi helyzetének és a községi vitális érdekének biztosítására vonatkozólag. 13. Egyébb kellő időben beadott indítványok. Garabos, 1917 augusztus hó 31-én. Grandjeán Géza jegyző-egyl. főjegyző. Vihely Géza jegyző-egyleti lnöke.

— Ingatlanok forgalma. A nagybecskereki telekkönyvi hivatalban a mult héten a következő ingatlan átírások történtek: Weiserschan Fülöp Jakab és neje 186. hrsz. házukat és 20 hold 330 öl szántót legifj. Weiserschan Jakab nevére iratták át. Kralyev Mihály és neje megvették Vukov Péter 696 hrsz. házat 25.000 koronáért. Sander Mihály Józsefné megvette Jakobsits Imréné Stagelschmidt Paula 460. hrsz. házat 70.000 koronáért. Jovánovits Györgyné Tornyas Mária megvett 50 hold szántót Braun Jakab és nejétől 122.405 koronáért. Ugyanez megvette Petru Neca 21 hold szántóját 44.340 koronáért. Pivarszki Száva és Bantalovits Mária megvették Tyuresin Maca 2055/2. hrsz. házat 2000 koronáért. Özv. Dudás Antalné Erzsébet megvette Iegerjan Zsiváné Zsófia 1423 hrsz. házat 6000 koronáért. Szárity Gergely megvette Szabó Péter Pál 1785. hrsz. házat 5000 koronáért. Hammesz János Vilmos megvette Dudás Máté 404. hrsz. házat 16.500 koronáért. Eremity Fülöp megvett Jankov Zsivától 15 hold szántót 43.500 koronáért. Eremity Zsófia megvett ugyanattól 2 hold szántót 5800 koronáért. Radisits Julka megvett ugyanattól 2 hold szántót 3220 koronáért. Deszpotov Krisztina megvett ugyanattól 1 1/2 hold szántót 9000 K-ért Szerdanov Andria és Stéva megvett Ramiszavlyev Jelenától 4

Csúnya nők — szépek Szép nők — szebbek

lesznek, ha arcőrük, keblük, nyakuk és kezeik finomítására, felfrissítésére és szépítésére állandóan a legfőbbkétesebb bőrápoló szert: a valódi

DIANA ALABASTROM-PUDERT

használgák. Egy kísérlet meggyőzi e szer csodábra illő hatásáról.

Mindenütt kapható!

Főelárusítóhely:

DIANA KERESKEDELMI R. T. Budapest, V. Nádor-utca 6.

hold szántót 16.600 koronáért. *Kugler* Mária megvette *Versi* Erzsébet 546. hrsz házat 40.000 koronáért. *Lakovec* Gyura megvette *Kovács* Imre és *Rózától* 976 [ ]-öl szántót 2456 koronáért. *Radu* Julesa megvette *Serdanov* Miléva 1002. hrsz. házat 5000 koronáért. *Sukin* Gizella és *Itrimit* Péra megvették *Soós* Erzsébet 2930. hrsz. házat 4000 koronáért. *Roth* Vilmos és *Eva* megvették özv. *Eckert* Mária 16/903. hrsz. házat 4000 koronáért. *Krissik* Máttyás és *Vera* megvették *Szabados* Ignác 38a hrsz. házat 10.400 koronáért.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3

órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es kütszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 9 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Katonatthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2-9 óráig.

Heim Géza százados

miért kapla a Mária Terézia-rendet és bárói rangot.

Az Osztrák Magyar Hadiértesítő legutóbbi száma részletes és hitelesen írja meg azoknak a harcoknak és vitézi cselekedeteknek történetét, amelyekkel ifjú Mária Terézia lovagjaink e magas kitüntetését kiérdemelték. A sajtóhadiszállás lapja a torontái származású Heim Géza báró hőstettét az alábbiakban írja meg:

A 17. gyaloghadosztály 1916 február 17-én hosszabb rendezkedő pihenő után újból állásba került a Karszt-fensíkon. Ettől az időponttól kezdve látni lehetett, hogy az olaszok különös értéket tulajdonítanak a San Martino del Carso-i úgynevezett „Templom magaslát”-nak; és méltán. Minthogy támadásaik megtörték a védők vireségén, az aknáboru módszeréhez folyamodtak. A Monte San Micheléről észre lehetett venni, amit a furásokozta zaj is igazolt, hogy az ellenség két irányban furja előre aknáit. Még pedig a 13. és 14. szakasz határa irányában, tovább a 16. szakasz irányában. Mivel a hadosztály s akasz nál más pontjára, úgy itt is a védők ebből a sereg és derék arkaszaink rá ermettség megelőzte az ellenséget és a 16. szakasz ellen irányított munkáját hatalmas robbantással semmivé tették.

Ezt a robbantást az 1916 május 7-éről 8-ára virradó éjjel akartuk végrehajtani. Heim Géza — akkor főhadnagy, most százados — a 46. gyalogezred 5. századának parancsnoka, azt a parancsot kapta, hogy a szakaszt közvetlenül a robbantás előtt üritse ki. A robbantás sikerülte esetére gránátos járőrök voltak készenlétbe helyezve, hogy az előkészített kifelé vezető utakon kibujva foglyokat ejtsenek. Egy szakasznak a tölcserét kellett megszállania, hogy ezáltal az utánuk haladó robbantó és mentő munkáját biztosítsa; állásába a 13. szakasz megszálló csapatának kellett vonulnia. Ugy volt, hogy a robbantó járőrök tevékenységének befejeztével mindenki visszatér saját állásába, a tölcserét tehát ki kell üriteni.

Május 8-án hajnali 3 óra 2 perckor megtörtént a gyújtás. Mindenki igen erős robbantást és heves légnyomást várt, de egyik sem következett be. Heim főhadnagy pusztán tompa zajt hallott és a földnek igen gyenge rengését érezte, nem volt tehát mindjárt tisztában azaz, hogy vajjon a robbantás tényleg megtörtént-e. A gránátos járőrök sem vettek észre különösebb dolgot. Heim főhadnagy néhány perc múlva előre ment, de csak saját földzékainak romhalmazát látta; az volt tehát a benyomása, hogy a robbantás csak a mi állásunkat rongálta meg és így a gránátos járőröket és a készenlétbe helyezett szakaszt vissza kell alosztályainkhoz rendelni. A szakasz jobbszárnyára érve, az aknájártnál mintegy 50 lépésnyire embernél magasabb sziklatömbök törmelékdombját látta maga előtt. Elhatározta, hogy ezt a dombot birtokába veszi és küldőncöt meneszt százada után. Időközben átjutott a törmelékdombon és ime, ott tátongett előtte a robbantási tölcser. A nyomban megejtett földérítés megállapította, hogy az ellenség állását e helyütt fölrobbantották és részben betemették. A kavernák és az aknájárak vagy beomlottak, vagy el voltak retelezelve. Az egyik kavernából az abba szorult ellenség segélykiáltásait lehetett hallani, ám hatalmas sziklatömbök lehetlenné tették a hozzájuk jutást. Időközben megérkezett a század. Heim főhadnagy egy szakaszt a robbantási tölcser megszállására küldött, attól a szándéktól vezetve, hogy azt megtartsa. Nyomban

hozzá is fogott az új állás berendezéséhez. Mihelyt azonban a távbeszélő összeköttetés helyre volt állítva zászlóaljparancsnokságával, azt a parancsot kapta, hogy a tölcserét üritse ki és térjen vissza régi állásába.

Heim főhadnagy azonban úgy látta, hogy a tölcser megtartásával annak az uralkodó hegyhátnak került a birtokába, amely a Templom magaslát felől délnyugati irányban a völgyet pásztazza és ahonnan olyan szabad kilátása és jó kilátása nyílik az ellenségnek hátsó állásaira és közeledő utjaira is, aminővel eddig ebben a mértékben nem rendelkezett. A 15. és 16. szakasz előtti, legelől lévő ellenséges vonalakat a tölcser felől oldalazni lehetett, tehát lényegesen meg volt nehezíthető az ellenségnek minden mozdulata. Ha a tölcserét föladjá, — gondolta magában — akkor bizonyára az ellenség fogja azt megszállani, amely így nemcsak legelől lévő vonalainkat, hanem a San Martino közelében lévő fölvonuló utjainkat is e pontról hatóság gyalogsági- és géppuskázás alá veheti, saját állásunkat pedig mind a valószínűség szerint tarthatatlanná tenné, mert a csak 15 lépésnyire lévő tölcser szele magasabb volt az allasnál, úgy hogy kezigránátharcban legyőzetesünk kikerülhetetlen volna.

A helyzetet lefestve, azt jelentette tehát, hogy a tölcserét semmi körülmények között sem adja és nem adhatja föl. Végre el is nyerte a hozzájárulást ahhoz, hogy a tölcserét megszállva tarthassa.

Hogy ilyen gyorsan és kitűnően tájékozódott a terepen a tölcsernek és környékének értéke felől, hogy a tölcserét a kapott parancs ellenére haladóktalanul megszállotta és védhető állásnak rendezte be: ez, amint a következmények mutatták, rendkívül fontos volt és Heim főhadnagyot méltóvá avatta legmagasabb katonai kitüntetésünkre. Ha az ellenségnek sikerült volna a robbantási tölcserét megszállani, akkor ez san martinoi állásunknak a legkényesebb ponton való áttörését jelentette volna, ami veszteségteljes nagy ellentámadásra, vagy a doberdói szakaszon lévő állásunk fölgöngyölítésére vezetett volna.

Tisztelt izraelita vevőinek

boldog újévet kíván

Popovits Dániel.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a miniszteri rendelet értelmében a helybeli gőz- és kádfürdő a következő napokon lesz nyitva: **vasárnap, kedd, péntek és szombat. Nők részére kedd és péntek délután.**

Tisztelettel

A FÜRDŐBERLŐ.

TŐZSDE

— Délutáni telefonjelentés. —

Minden tilalom dacára olyan élénk kávéházi és magánforgalom volt szombat és vasárnap, hogy a péntekai zárlati árfolyamok teljesen eltűntek és helyükbe újak léptek. A mai zsidó ünnepek miatt az értéktőzsde gyéren látogatott és főleg a bankok képviselői bonyolították le az üzletet. A hangulat ennek dacára igen szilárdnak mutatkozott, de a mai kezdő árfolyamok nem voltak tarthatók.

A nemzetközi papírok közül a Magyar Hitel a megcáfolt tőkeemelési hírek további portálásának hatása alatt 20 koronával emelkedett.

A bankpapírok közül a Magyar Bank és a Hazai Bank keresettek, az utóbbi 15 koronával magasabban indult. A Fabankban a hausse ma is tovább tartott, dacára annak, hogy a vállalathoz közel álló körök nagymennyiségű papírt vetettek a piacra. Hir szerint a Kereskedelmi Bank is nagy tételekben veti piacra a Fabankot.

Az ipari részvények emelkedő tendenciát mutatnak.

A lényegesebb árfolyamváltozásokat a következő számok mutatják: **Koronajáradék 81, Magyar Hitel 1222, Osztrák Hitel 3841, Leszámitoló Bank 674, Magyar Bank 3804, Hazai Bank 516, Fabank 783, Rimamurányi 1179, Osztrák államvasut 1086, Közuti 869.**

Bécsi tőzsde. A zsidó ünnepek következtében csekély üzlet, tartott árfolyamok mellett. Osztrák államvasutat keresik.

Szerbszentmárton község előljárósága.

1044—1917. szám.

781—2.1

Árverési hirdetés.

Szerbszentmárton községben 2 drb kiselejtezett kan 1917. évi szeptember hó 26-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen el fog adatni.

Szerbszentmárton, 1917 szeptember 14.

Nádasky György
jegyző.

Szekerény község előljáróságától.

1652—1917. szám.

784—1

Hirdetés.

Szekerény községben 1 drb 4 év körüli pej csillagos e. b. és hátulso 2 lába kesely és 1 drb 14 év körüli fehér barna pettyekkel bíró kanca ló bitangásban találtatott.

Amennyiben jogos tulajdonosa nem jelentkeznék, úgy a lovak folyó évi szeptember hó 30-án d. e. 10 órakor Szekerény községhezánál megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Szekerény, 1917 szeptember hó 13-án.

Szubotics Tihamér
jegyző.

Nagytőszegi körjegyzőségtől.

728—1917.

785—1.

Bérbeadási hirdetés.

Közhirre teszem, hogy a **nagytőszegi és kistőszegi „Szegény- és árvaházalapa”-ok** tulajdonát képező **egy-egy kocsmaépület**, a kistőszegi a hozzátartozó parkkal együtt, 1918. évi január hó 1-től számítható három évi időtartamra bérbe fog adatni.

Árverési feltételek a nagy- és kistőszegi körjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt betekintheők.

A nyilvános szóbeli árverés Kistőszegen a községhezánál 1917 szeptember 22-én d. e. 8 órakor, Nagytőszegen pedig ugyanaznap d. e. 10 órakor az itteni községhezánál fog megtartatni.

Nagy- és kistőszeg, 1917 szeptember 14.

Judt Károly s. k.,
körjegyző.

3033—1917. szám.

779—2.1

A nagyikindai kir. járásbírósgától.

1825—1917. sz.

772—3.2

Hirdetmény.

Közírré tesszük, hogy kiselejtezett községi 4 db magyar bika és 4 db tenyészkán Beodra községhezánál 1917. évi szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor megtartandó árverésen eladatni fog.

Beodra, 1917 szeptember 14.

Községelöljáróság.

Kétszobás lakás

összes mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással kerestetik október 1-ére.

Aradáci-utca 174. sz.

Keresek azonnalra vagy f. évi október 1-ére

két- vagy háromszobás lakást.

Bú Mihály állami tanító,
„Rózsa”-szálló 20. sz. szoba.

Varrónőket

keres a cs. és kir. 12. gy. ezred pótzászlóaljának felszerelési raktára kinstári ruhaneműek javítására. Jelentkezni lehet a pótzászlóalj segédtiszti irodájában (Rudolf kaszárnya) folyó hó 22-ig, hol az érdeklődők további felvilágosítást nyerhetnek.

Eladó ház.

Az Arany János és Toldi Ferenc-utca sarkán levő ház szabadkézből eladó. — Alkalmos üzlet helyiségnek vagy kocsmanak is.

Ugyancsak eladó szabadkézből a Nagybecskerek Rudolf-part nevű pincehelyiség, amelyen italmérési engedély is van, a leltári táblával együtt. Bővebb felvilágosítást

Piking Jakab ügynök,
Martínuzzi-utca 1.

Házeladás.

Gizella-parti házam szabad kézből eladó.

Braun Ármín, Budapest,
II., Zárda-utca 55.

Bővebb felvilágítás:

Braun Marcel gépkereskedésében
Nagybecskerek.

Idéző hirdetmény.

A nagyikindai kir. járásbírósg közírré teszi, hogy a „Kisözi takarékpénztár r.t.” felperesnek özv. Bold Borbála s. t. alperesek ellen 4100 korona váltótőke iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívja a feleket, hogy 1917. évi október hó 29. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében, nagyikindai kir. járásbírósgnál jelenjenek meg, egyézersmind pedig néhai Bold Péter ismert örökösei, névszerint Fridrich Bold Anna, Steinnetz Bold Borbála, Arnold Bold Franciska, Flister Bold Anna és Degel Bold Erzsébet alperesek részére, akik ismeretlen helyen tartózkodnak, valamint a netán létező ismeretlen örökösök részére ügygondnokul Stassik László ügyvédet (lakik Nagyikindán) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fentmegjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyikinda, 1917. évi július hó 28-napján.

Mikó s. k. kir. járásbíró.

Pezsgődugót

használt azonban nem töröttet veszek 70 filléért darabját, palackdugó 15 K kilóját utánvéttel. Előzetes tudakozódás szükségtelen — Uj palack dugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot

Robicsek Adolf, parafadugógyár
Budapest, Nefelejts-utca 15.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Helybeli beszerzési források.**Biztosítási ügynökségek:**

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász

Ikity Duna, Hunyadi-utca.
Toll Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvtészet:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogeria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik R. özvegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképező:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy, szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temevári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencsei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almágy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvtészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállóval szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sirkóraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társai, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Részvényaláírási felhívás!

„Gazdasági Részvénytársaság“ alapítási tervezete.

I.

A vállalat tárgya: Ingatlanok vétele és eladása és ugyanezek közvetítése, földbirtokok feldarabolása, bérletek átvétele és bérbeadások, ugyanezek közvetítése, élő és holt gazdasági felszerelések vétele, eladása és közvetítése.

II.

A részvénytársaság címe: „Gazdasági Részvénytársaság“.

Telepe: Nagybecskerek.

Tartama: Határozatlan.

III.

A részvénytársaság alaptőkéje 500.000 K-ban, azaz ötszázezer koronában állapítatik meg, mely alaptőke 1000, azaz egyezer darab 500 K, azaz ötszáz korona névértékű, bemutatóra szóló részvényre van felosztva, melyre 30, azaz harminc százalék a részvényjegyzés alkalmával, a további 70, azaz hetven százalék befizetésének közelebbi időpontját az igazgatóság határozza meg.

IV.

A részvényjegyzés, illetve aláírás zárhatárideje 1917 szeptember 15. A részvényekre való befizetés a Közgazdasági Bank mint Részvénytársaságnál és a Nagybecskereki Takarékpénztárnál, Nagybecskereken teljesítendő.

V.

Az alapítók fenntartják magunknak azt a jogot, hogy az első igazgatóság összes tagjait 3 (három) év tartamára ők maguk nevezik ki.

Kelt Nagybecskereken, 1917. évi augusztus hó 23. napján.

Közgazdasági Bank mint Részvénytársaság.
Nagybecskereki Takarékpénztár.

Daun Aladár,	Lóza Zsigmond,
Engel Sándor,	Nikolits Miklós
Herczeg József,	Szabó Árpád,
Hübsch Bernát.	Zsembery Pál.
Dr. Kardos Samu,	

Részvények jegyezhetők a Közgazdasági Bank mint Részvénytársaságnál és a Nagybecskereki Takarékpénztárnál, Nagybecskereken.